

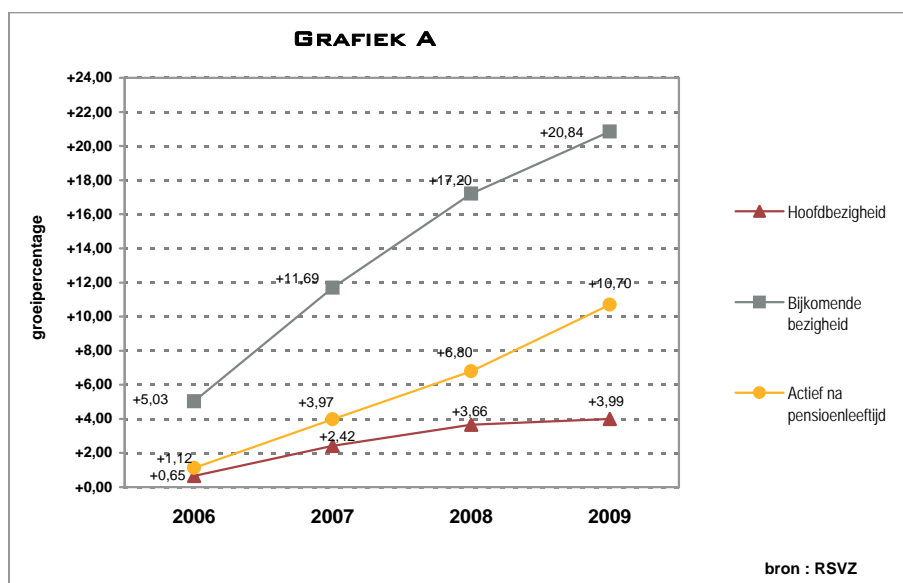
BESCHOUWINGEN

A. EVOLUTIE VAN DE DIVERSE CATEGORIEËN VERZEKERINGSPLICHTIGEN VOOR DE PERIODE 2005-2009 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

Op 31 december 2009 noteren we 934.642 zelfstandigen en helpers aangesloten bij de sociale-verzekeringfondsen. Vergeliken met vorig jaar is dit een toename met 10.696 eenheden. Ten opzichte van het referentiejaar 2005 is er een toename met 67.374 eenheden of + 7,77 %.

Jaren (31/12)	Hoofdbezigheid		Bijkomende bezigheid		Actief na pensioen(leeftijd)		Andere		Totaal	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2005	636.620	73,41	170.357	19,64	60.291	6,95	0	0,00	867.268	100,00
2006	640.732	72,76	178.926	20,32	60.964	6,92	0	0,00	880.622	100,00
2007	652.000	72,05	190.268	21,02	62.686	6,93	0	0,00	904.954	100,00
2008	659.907	71,42	199.650	21,61	64.389	6,97	0	0,00	923.946	100,00
2009	662.039	70,83	205.862	22,03	66.741	7,14	0	0,00	934.642	100,00

Deze aangroeipercentages ten opzichte van het jaar 2005, zijn terug te vinden in de grafiek A.

Uit de cijfers blijkt dat het totaal aantal verzekeringsplichtigen is gestegen in 2009 en dit zowel voor de hoofd-, de bijberoepers als voor de actieve zelfstandigen na het bereiken van de pensioenleeftijd.

Vergeliken met 2005 merken we op dat vooral het aantal **bijberoepen** steeg. Hier stellen we van jaar tot jaar een aanzienlijke groei vast. Ten opzichte van 2005 is hun relatief aandeel toegenomen met respectievelijk + 5,03 % (2006), + 11,69 % (2007), + 17,20 % (2008) en + 20,84 % (2009).

Bij de **hoofdberoepen** is er een lichte stijging (van 636.620 in 2005 naar 662.039 anno 2009). De reden hiervoor ligt bijna uitsluitend bij het statuut van de meewerkende echtgeno(o)t(e). Begin 2003 werden meer dan 130.000 partners ambtshalve aangesloten. Op 31 december 2009 bleven er daarvan nog 13.918 actieven van over (kwamen terecht in het ministatuut). Eind 2009 waren er 27.282 partners van zelfstandigen die opteerden voor het maxistatuut. Dit alles is uiteraard te wijten aan de wijziging in de wetgeving per 1 juli 2005 tengevolge waarvan het maxistatuut veralgemeend werd.

De groep **actieven na de pensioenleeftijd** vertoont eveneens over het algemeen positieve percentages. Vergeliken met 2005 neemt het relatief aandeel toe met respectievelijk + 1,12 % (2006), + 3,97 % (2007), + 6,80 % (2008) en + 10,70 % (2009).

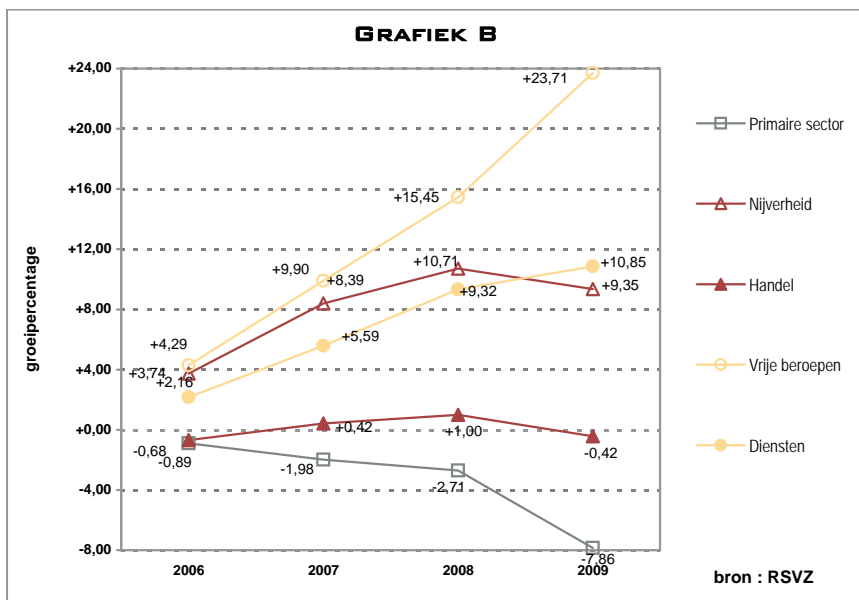
B. EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER BEDRIJFSTAK VOOR DE PERIODE 2005-2009 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

Wanneer we de evolutie van het aantal verzekeringsplichtigen bekijken vanuit de opdeling volgens bedrijfstak, zijn de algemene economische trends ook hier merkbaar.

Ten opzichte van vorig jaar kenden alle bedrijfstakken, behalve de vrije beroepen en de diensten, een daling. **Vergeleken met 2005** kenden alle sectoren, behalve de primaire sector en de handel, een toename. De meest uitgesproken vinden we terug bij de vrije beroepen (+ 23,71 %), in de dienstensector (+ 10,85 %) en in de nijverheid (+ 9,35 %). De handel daalde lichtjes (- 0,42 %) en de primaire sector (- 7,86 %) kende een negatief percentage.

Jaren (31/12)	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diverse beroepen	Totaal
2005	87.237	1.355	173.807	341.602	184.422	75.748	3.097	867.268
2006	86.575	1.230	180.310	339.292	192.329	77.387	3.499	880.622
2007	85.697	1.141	188.398	343.045	202.675	79.986	4.012	904.954
2008	85.451	737	192.416	345.014	212.906	82.808	4.614	923.946
2009	80.931	701	190.051	340.175	228.142	83.964	10.678	934.642

De grafiek B geeft een beeld van de evolutie van het groeipercentage van de verschillende bedrijfstakken ten opzichte van 2005.

Vergeleken met vorig jaar (2008) merken we dat :

- de vrije beroepen een expansie blijven kennen (van 212.906 naar 228.142 of + 7,16 %) ;
- de nijverheid en de handel dalen met respectievelijk 1,23 % (van 192.416 naar 190.051) en 1,40 % (van 345.014 naar 340.175) ;
- de primaire sector daalt met 5,29 % : de landbouw kende een terugloop van 5,29 % (van 85.451 naar 80.931) en de visserij kende een daling van 4,88 % (van 737 naar 701) ;
- de dienstensector stijgt met 1,40 % (van 82.808 naar 83.964).

De gegevens over de periode 2005-2009 laten aanvoelen dat de dienstensector en (vooral) de vrije beroepen, die voorheen reeds een belangrijk aandeel vormden binnen de regeling van het sociaal statuut, naar de toekomst nog meer aan belang zullen winnen.

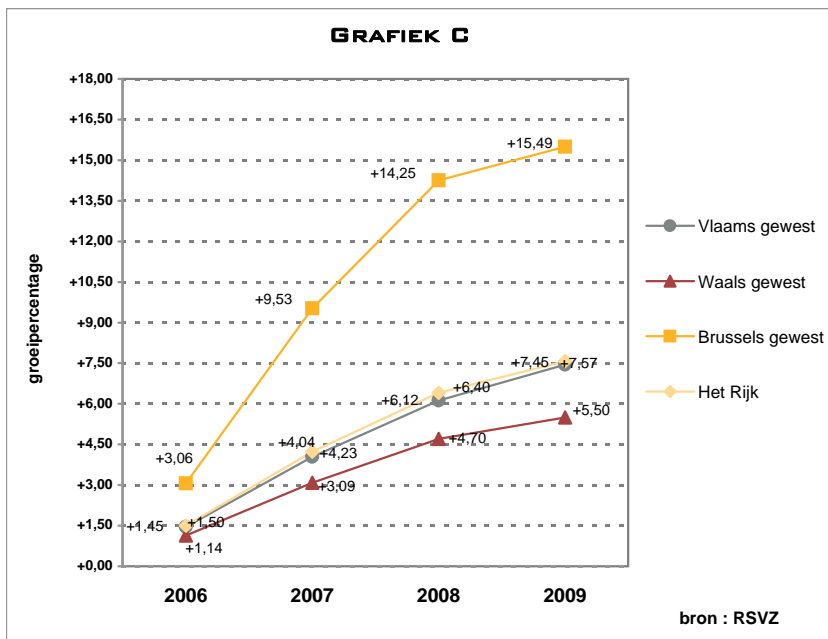
C. EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER GEWEST VOOR DE PERIODE 2005-2009 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

De opdeling per gewest leert ons dat het **Brusselse gewest** de grootste stijging kent : voor 2009 betekent dit t.o.v. 2005 een toename met + 15,49 %. De twee andere gewesten kennen een relatief zwakkere groei (het **Vlaamse gewest** met + 7,45 % en het **Waalse gewest** met + 5,50 %).

Jaren (31/12)	Vlaamse gewest		Waalse gewest		Brusselse gewest		Het Rijk	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2005	539.773	62,70	248.141	28,83	72.886	8,47	860.800	100,00
2006	547.600	62,68	250.964	28,72	75.114	8,60	873.678	100,00
2007	561.603	62,59	255.816	28,51	79.832	8,90	897.251	100,00
2008	572.813	62,54	259.799	28,37	83.271	9,09	915.883	100,00
2009	579.984	62,64	261.786	28,27	84.176	9,09	925.946	100,00

Bij de interpretatie van de aangroeipercentages moet men steeds rekening houden met de wet van de kleine getallen. Deze wet bepaalt dat een toename bij kleine aantallen resulteert in grotere percentages dan wanneer het een toename betreft bij grote aantallen.

Op de grafiek C zijn ook de aangroeipercentages terug te vinden voor het Rijk. Zij geven ons een beeld van de gemiddelde aangroei over de gewesten heen.

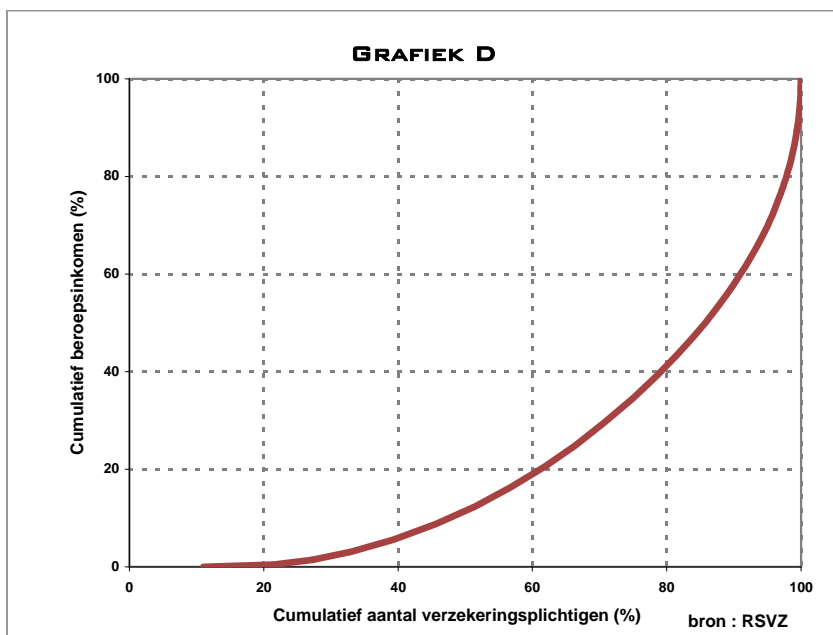
D. DE INKOMENSVERDELING BIJ DE VERZEKERINGSPLICHTIGEN (TOESTAND OP 31 DECEMBER 2009)

De inkomensverdeling kunnen we grafisch voorstellen aan de hand van de **Lorenz-curve**. Op de horizontale as staat het cumulatieve percentage van het aantal verzekeringsplichtigen (enkel die zelfstandigen en helpers waarvan het inkomstenjaar gelijk is aan het jaar 2006 werden weerhouden). Het maximum is 100 % of 1.

Op de verticale as vinden we het cumulatieve percentage van het inkomen (het maximum is eveneens 100 % of 1).

De verzekeringsplichtigen worden op de horizontale as gerangschikt naar hun inkomen (van laag naar hoog).

Uit de Lorenz-curve kunnen we dus afleiden hoeveel procent van de zelfstandigen, hoeveel procent van de inkomestaart van de zelfstandigen heeft.

Bovenstaande Lorenz-curve maakt duidelijk dat bijna 40 procent van de inkomestaart in handen is van bijna 80 procent van de verzekeringsplichtigen, of dat vier vijfde van de verzekeringsplichtigen slechts twee vijfde van het inkomen bezit. Daaruit blijkt dat het inkomen van de zelfstandigen zeer ongelijk verdeeld is.

We kunnen de inkomensongelijkheid ook uitdrukken in een kwantitatieve maatstaf, zoals de **Gini-coëfficiënt**. Die coëfficiënt is gelijk aan tweemaal de oppervlakte van de Lorenz-curve en ligt tussen 0 en 1. Bij perfecte inkomensgelijkheid (het cumulatieve percentage verzekeringsplichtigen is gelijk aan het cumulatieve percentage inkomen) bedraagt de Gini-coëfficiënt 0. De Lorenz-curve is dan de 45°-lijn of de bissectrice. Een coëfficiënt van 1 duidt volledige inkomensongelijkheid aan (één verzekeringsplichtige bezit de volledige inkomstenmassa).

Op 31 december 2009 bedroeg de Gini-coëfficiënt bij de zelfstandigenpopulatie 0,58. Ter vergelijking : voor de volledige bevolking in België (inclusief niet-zelfstandigen) schommelt de Gini-coëfficiënt rond 0,36.

De inkomens van de zelfstandigen zijn bijgevolg ongelijker verdeeld dan die van de volledige bevolking in België. Volgens bedrijfstak is de Gini-coëfficiënt het grootst bij de vrije en intellectuele beroepen (0,61) en bij de visserij (0,60).